

19. 7. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Evropská komise žaluje Česko kvůli neúplnému provedení směrnice o profesích | Zákon o digitálním modelu staveb míří v Senátu ke schválení | Nezaměstnaní cizinci mají nárok na zdravotní pojištění placené státem | Odbory: Zvýšení platů bezpečnostních sborů je pozitivní, ale nedostačující | Přibývá případů mezinárodních únosů dětí, úřady radí mít souhlas druhého rodiče | Sněmovna schválila trojici zákonů k právům lidí omezených na svobodě | Průzkum: Většina Čechů opět podporuje trest smrti

Vážený čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Evropská komise žaluje Česko kvůli neúplnému provedení směrnice o profesích

Evropská komise podala k Soudnímu dvoru EU žalobu na Českou republiku za to, že řádně neprovedla tzv. směrnici o testu přiměřenosti regulace povolání (směrnice (EU) 2018/958). Komise vytýká, že české předpisy nezajišťují posouzení přiměřenosti u všech nových či novelizovaných pravidel omezujících přístup k regulovaným povoláním nebo jejich výkon - zejména u opatření profesních komor a poslaneckých pozměňovacích návrhů. Po dialogu s orgány ČR zavedlo Česko dodatečně posuzování přiměřenosti u parlamentních návrhů, Komise však i tak případ předložila unijnímu soudu v omezeném rozsahu.

Senát má opravit chyby v nové úpravě o zábavní pyrotechnice

Senátní výbor doporučil upravit legislativně-technické chyby v novelizaci zákona o pyrotechnice, kterou připravila vláda. Senát se bude předlohou zabývat příští týden; pokud plénum schválí navržené úpravy, bude muset novelu znovu projednat Poslanecká sněmovna. Novela má zakázat prodej zábavní pyrotechniky na tržištích (s výjimkou nejméně nebezpečné kategorie, např. bouchacích kuliček) a umožnit obcím obecně závaznou vyhláškou omezit či zakázat používání pyrotechniky na svém území. Také stanoví minimální bezpečnou vzdálenost 250 m od nemocnic, domovů pro seniory, útulků aj. pro odpalování silné pyrotechniky a zpřísňuje podmínky prodeje (povinné ověření věku a kvalifikace kupujícího při nákupu i předání). (Ilustrační foto)

Zákon o digitálním modelu staveb míří v Senátu ke schválení

Senát pravděpodobně schválí nový vládní zákon o správě informací o stavbě a vystavěném prostředí, který zavádí povinné využívání digitálního informačního modelu stavby (BIM) u větších staveb. Předlohu podpořil senátní Výbor pro územní rozvoj a životní prostředí; příští týden ji ještě posoudí

garanční hospodářský výbor. Zákon stanoví povinnost pořídit digitální model pouze pro stavby s pořizovací cenou nad hranicí nadlimitní veřejné zakázky (cca 135 milionů Kč) – zejména pro státní a veřejné investory. Cílem je ušetřit náklady veřejných zadavatelů a zkrátit přípravu staveb, neboť model bude zahrnovat údaje o stavbě i okolním vystavěném prostředí.

Nezaměstnaní cizinci mají nárok na zdravotní pojištění placené státem

Ve výkladu unijních předpisů upravujících pobyt občanů třetích zemí došlo ke změně: cizinci s tzv. zaměstnaneckou kartou, kteří v ČR přišli o práci, mají během ochranné lhůty na hledání nového zaměstnání právo nejen na podporu v nezaměstnanosti, ale i na veřejné zdravotní pojištění hrazené státem. Potvrdilo to Ministerstvo zdravotnictví na základě podnětu ombudsmana Stanislava Křečka, který řešil případ evidovaný poradnou pro cizince. Ombudsman uvítal upřesnění výkladu – úřady práce běžně zařazují cizince-mezidobí do evidence uchazečů, avšak zdravotní pojišťovny dosud těmto osobám odmítaly péči proplácet, což nyní již nebude možné.

Poslanci zvládli jen polovinu senátních návrhů zákonů

Poslanecká sněmovna v končícím volebním období projednala pouze polovinu návrhů zákonů, které jí postoupil Senát, což je podíl nižší než v minulém období (tehdy téměř dvě třetiny). Senát předložil Sněmovně od roku 2021 celkem 11 návrhů zákonů (o šest méně než minule), z toho tři sám stáhl. Z osmi zbývajících předloh poslanci stihli schválit pouze čtyři, zatímco další čtyři pravděpodobně takzvaně „spadnou pod stůl“ s říjnovým koncem volebního období. Některé iniciativy Senátu byly nicméně převzaty a prosazeny jinou cestou – např. korespondenční volbu Čechů v cizině prosadila sněmovní koalice vlastní novelou volebního zákona.

Ústavní soud potvrdil tresty za týrání koček v přeplněném bytě

Ústavní soud odmítl stížnosti matky a syna potrestaných za nevhodný hromadný chov koček v bytě na okraji Prahy. Podle pravomocného verdiktu zvířata trpěla stresem, nedostatečnou výživou, chybějící veterinární péčí a absencí hygieny a soukromí – policie na místě našla 44 koček, z nichž některé byly nemocné či uhynulé. Soudy uložily ženě čtyřměsíční podmíněný trest a pětiletý zákaz chovu koček; jejímu synovi pak zákaz chovu na tři roky. Ústavní soud neshledal důvod k zásahu – obecné soudy podle něj provedly důkladné dokazování a přesvědčivě odůvodnily, proč jsou stěžovatelé odpovědní za týrání všech zajištěných zvířat.

Na Slovensku ubylo trestných činů, pomohly kontroverzní změny zákonů

Slovenské orgány zaznamenaly v roce 2024 výrazný pokles kriminality – počet nových trestných případů klesl meziročně o 13 %. K tomuto vývoji přispěly i rozsáhlé změny v trestním zákoníku, které vláda Roberta Fica prosadila loni v srpnu a zdůvodňovala snahou sladit právo se zahraničím. Opozice však tvrdí, že cílem novel bylo zajistit beztrestnost pro stíhané osoby napojené na současnou vládní koalici – nové úpravy například zkrátily promlčecí doby a snížily sazby, což vedlo k zastavení trestního stíhání řady politiků a podnikatelů. Kontroverzní je i zvýšení hranice škody pro posouzení krádeže jako trestného činu z 266 € na 700 €, v důsledku čehož drobné opakované krádeže již nejsou trestně stíhány – obchodníci si od té doby stěžují na nárůst drobných krádeží.

Ministerstvo dostalo pokutu za chyby při digitalizaci stavebního řízení

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) pravomocně uložil Ministerstvu pro místní rozvoj pokutu 200 tisíc Kč za porušení pravidel veřejných zakázek při budování systému pro digitalizaci stavebního řízení. Ministerstvo v roce 2024 zadalo vývoj národního geoportálu územního plánování prostřednictvím jednacích řízení bez uveřejnění, aniž splnilo zákonné podmínky pro tento výjimečný postup. Podle ÚOHS vznikla „krajně naléhavá situace“ v projektu vinou samotného zadavatele – ministerstvo neodůvodněně protahovalo předchozí soutěžní dialog a poté kvůli blížícímu se termínu spuštění systému obešlo otevřenou soutěž. Šéf ÚOHS Petr Mlsna zamítl rozklad ministerstva a upozornil na řadu prodlev a nesrovnalostí v projektu digitalizace stavebního řízení; resort sice

system k 1. červenci spustil, ale ten se potýkal s vážnými problémy a vyžádá si nové výběrové řízení a úpravy až do roku 2028.

Průzkum: Většina Čechů opět podporuje trest smrti

Podle aktuálního šetření CVVM z přelomu května a června souhlasí 52 % obyvatel ČR starších 15 let s existencí trestu smrti, zatímco 45 % je proti. Jde o obrat oproti situaci před dvěma lety, kdy poprvé v historii samostatné ČR převážili odpůrci absolutního trestu (v roce 2023 bylo proti 51 % lidí a pro jen 42 %). Současný průzkum ukázal, že odpůrci trestu smrti převažují napříč pohlavími; častěji jej podporují starší respondenti a lidé se základním či středoškolským vzděláním, zatímco mezi vysokoškolsky vzdělanými většina trest smrti odmítá. Nejčastějším argumentem zastánců je pocit spravedlivého zadostiučinění obětem (souhlasí 67 %), zatímco odpůrci nejvíce upozorňují na riziko justičního omylu (81 % souhlasí).

Vláda poslala do Sněmovny zákon, který už se nestihne projednat

Vláda předložila Poslanecké sněmovně novelu zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, jež má do českého práva zapracovat evropský „balíček e-důkazů“ z roku 2023. Jde zejména o pravidla pro přeshraniční získávání elektronických důkazů v trestních řízeních (např. evropské příkazy k vydání a zajištění dat od poskytovatelů služeb). Sněmovna však tento vládní návrh už téměř jistě nestihne projednat před volbami – do říjnových sněmovních voleb už není plánována žádná řádná schůze (vyjma schůze k přehlasování případných senátních vet). Předseda poslaneckého klubu ODS Marek Benda potvrdil, že projednání této novely bude muset počkat až na příští volební období.

Odbory: Zvýšení platů bezpečnostních sborů je pozitivní, ale nedostačující

Nezávislý odborový svaz Policie ČR ocenil nedávné zvýšení platů příslušníků bezpečnostních sborů, zároveň je však označil za stále nedostatečné. Předseda policejních odborů Tomáš Machovič uvedl, že současná vláda navýšila základní tarifní platy policistů, hasičů a dalších složek v posledních dvou letech opakovaně, přesto reálné příjmy kvůli inflaci stagnují. Počátkem července dostali například policisté a hasiči přidáno dalších 3000 Kč měsíčně, což odbory uvítaly, avšak požadují do budoucna systémové zvyšování mezd i pro civilní zaměstnance resortů. Odboráři dlouhodobě upozorňují, že konkurenční nabídky v soukromém sektoru rostou rychleji a hrozí tak odchody zkušených lidí od policie i ozbrojených sborů.

NÚKIB: V červnu rekordně nízký počet kybernetických incidentů

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) zaznamenal v červnu druhý nejnižší měsíční počet kybernetických incidentů za poslední rok. Nižší počet bezpečnostních událostí byl evidován pouze v únoru; ve srovnání s lety 2022–23 jde o pokles aktivity útočníků. Podle NÚKIB se v posledních měsících daří lépe odhalovat a včas eliminovat některé druhy útoků (např. phishingové kampaně), avšak varuje před možnou vlnou sofistikovanějších hrozeb v budoucnu. Úřad zároveň doporučil organizacím nepolevovat v posilování své kybernetické ochrany, neboť útlum incidentů může být dočasný.

Nejvyšší státní zastupitelství má nové pracoviště v centru Prahy

Nejvyšší státní zastupitelství (NSZ) otevřelo od poloviny června nové detašované pracoviště v centru Prahy. Informoval o tom mluvčí NSZ Petr Malý s tím, že pobočka sídlí v budově na náměstí Republiky. Dosud NSZ působilo především z Brna; nové pražské pracoviště má zlepšit dostupnost pro jednání v hlavním městě a posílit komunikaci s ústředními orgány. Pobočka by měla také usnadnit školení a další profesní aktivity státních zástupců z Prahy a Čech, kteří tak nebudou muset za všemi poradami cestovat do Brna.

EU plánuje pevněji vázat čerpání rozpočtu na dodržování právního státu

V připravovaném víceletém finančním rámci EU (rozpočet na roky 2028–2035) hodlá Evropská komise prosadit silnější provázání čerpání unijních fondů s dodržováním principů právního státu.

Podle dokumentu, na který odkazuje server Politico, by země dlouhodobě kritizované za oslabování demokracie (jako Maďarsko) mohly přijít o značnou část prostředků, pokud nesplní standardy vlády práva. Už v nynějším období 2021–2027 platí mechanismus podmíněnosti umožňující pozastavit vyplácení peněz při porušování právního státu, Komise však zvažuje jeho další rozšíření. Rada států (např. Finsko) posílení této podmíněnosti podporuje, naopak Maďarsko a některé další země varují, že by šlo o „politický nátlak“ nesouvisející přímo s rozpočtem. O návrhu se povede složitá debata; finální podoba rozpočtu má být dojednána do roku 2027.

Korupčních případů neubývá a strategie chybí, varuje Transparency International

České republice chybí kvalitní a kontinuální protikorupční strategie – vláda sice schválila zákony o ochraně oznamovatelů, regulaci lobbingu či novelu zákona o státním zastupitelství, učinila tak však často až pod mezinárodním tlakem a hrozbou sankcí. Upozornil na to David Kotora, ředitel české pobočky Transparency International (TI), s odkazem na skutečnost, že část poslanců se při schvalování snažila nové protikorupční zákony „osekat“, aby v praxi nebyly tolik účinné. Z výroční zprávy kriminální policie za rok 2024 vyplývá, že počet evidovaných korupčních trestných činů zůstává v posledních letech víceméně stejný (loni 272, o 6 méně než v roce 2023). Česko navíc setrvává na stagnující úrovni v Indexu vnímání korupce – v roce 2024 dosáhlo 56 bodů ze 100 a zaostává tak za průměrem EU (62 bodů).

Přibývá případů mezinárodních únosů dětí, úřady radí mít souhlas druhého rodiče

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (ÚMPOD) řešil v roce 2024 celkem 56 případů mezinárodních únosů dětí – 37 dětí bylo odvezeno z ČR do ciziny a 19 naopak ze zahraničí do ČR. Počet takových rodičovských sporů v posledních letech roste, přibližně polovinu se daří vyřešit dohodou rodičů, zatímco zbytek musí rozhodnout soud. Podle ředitele ÚMPOD Zdeňka Kapitána patří únosy dětí k nejbolestivějším konfliktům a zanechávají na psychice dětí velké stopy – děti si často mylně připadají vinny za vzniklou situaci. Ministerstvo práce a sociálních věcí proto apeluje, aby při cestách s dětmi do zahraničí (pokud necestují oba rodiče) měl doprovázející rodič či prarodič u sebe písemný souhlas druhého rodiče; předejde se tím zbytečnému vyšetřování a zadržení na cizích hranicích.

Sněmovna schválila trojici zákonů k právům lidí omezených na svobodě

Poslanecká sněmovna ve třetím čtení přijala tři zákony týkající se práv osob omezených na svobodě, které dlouhodobě prosazoval veřejný ochránce práv. Návrhy nyní zamířily do Senátu a pokud budou schváleny, vstoupí v účinnost od 1. ledna 2026. První změna stanoví jasný dohled krajských státních zastupitelství nad výkonem ochranného ústavního léčení – dosud tuto kontrolu zákon 25 let opomíjel určit. Druhá úprava řeší vymáhání pohledávek od cizinců po ukončení nedobrovolného ochranného léčení: nově by propuštění pacienti bez veřejného pojištění neměli odcházet s milionovými dluhy za léčbu. Třetí zákon ukládá zdravotnickým zařízením povinnost vést centrální evidenci omezovacích prostředků (fixace pacientů apod.), což umožní lepší přehled a hledání systémových řešení v této oblasti.

Vyšlo na epravo.cz:

Zaměstnanecké dílo a jeho praktické aspekty

V moderním byznysovém světě jsou informace, inovace a kreativita klíčovými kapitálem každého úspěšného podnikatele. Konkurenční výhoda podnikatele často spočívá nikoli v hmotném majetku, ale v originálních nápadech, know-how, softwarových či designových řešeních, a pro podnikatele je tedy nezbytné orientovat se v mechanismech práva duševního...

Specifika online mediace

V současné době je čím dál tím běžnější, že osobní setkání nahrazují setkání online (zejména za pomoci nejrůznějších programů jako je Zoom, Microsoft Teams, Google meet aj.). Ani mediace není výjimkou. Čím dál častěji se lze setkat s využíváním online mediace. Jak mediátor, tak strany sporu by však měly znát specifika online mediace a adekvátně se...

Firemní influencing pohledem pracovního, autorského práva a ochrany spotřebitele

Zaměstnanci jako influenceři. Trend, který nabírá na síle, přináší firmám nové možnosti, ale i zcela nové odpovědnosti. Kde končí osobní svoboda projevu a začíná reklama? A jakou roli v tom hraje pracovní smlouva, autorské právo nebo ochrana spotřebitele?

Omezení přezkumu postupu zadavatelů dle rozhodnutí NSS ve věci výstavby jaderných bloků v Dukovanech

Nejvyšší správní soud[1] poprvé rozhodoval v ostře sledované věci výstavby jaderných bloků v elektrárně Dukovany. Jakkoliv se jedná „pouze“ o rozhodnutí o předběžném opatření, pro právní praxi rozsudek upřesňuje podmínky posuzování kolidujících zájmů u předběžných opatření § 272b ZZZV[2] a především vyjasňuje rozsah přezkumu postupu zadavatele...

DEAL MONITOR

Přinášíme Vám přehled významných mandátů předních advokátních kanceláří. Tentokrát jsou reportovány mandáty advokátních kanceláří: A&O ShEARMAN, AEGIS LAW, CERHA HEMPEL KALIŠ & PARTNERS, DRV LEGAL, EVERSHEDES SUTHERLAND, GLATZOVÁ & CO., HAVEL & PARTNERS, NIRRIIS, PRK PARTNERS, ROWAN LEGAL

Insolvence v českém právu: co by měli vědět věřitelé i dlužníci

České insolvenční právo nabízí několik možností, jak řešit úpadek společností. Vedle v podstatě likvidačního konkursu a reorganizace, určené k ozdravení a záchraně společnosti, existují i nástroje včasného zásahu v podobě preventivní restrukturalizace, které mohou společnosti pomoci překonat dočasné finanční potíže, aniž by bylo zahájeno klasické...

Dawn-raid a.k.a. místní šetření: Ústavní soud potvrzuje potřebu zvýšené opatrnosti u konkurenčních podnětů

„Pokud by místní šetření v nyní posuzované věci obstálo, pak by muselo obstát prakticky každé místní šetření.“[1] V polovině května 2025 vydal Ústavní soud svůj nálezn sp. zn. IV. ÚS 286/2024 ve věci údajného kartelu sázkových kanceláří a ústavnosti místního šetření provedeného v této věci Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2019. Ústavní...

Jak správně elektronicky doručovat zaměstnanci

Řádné doručení je podmínkou účinnosti právního jednání obsaženého v doručovaném dokumentu. Od okamžiku doručení se také odvíjí počítání dob a lhůt významných pro povinnosti, práva a nároky zaměstnavatele a zaměstnance a jejich uplatňování. Správnost doručení tudíž nelze podceňovat, protože může mít velmi významné dopady pro účastníky...

Dodání elektronického systému spisové služby po 1.7.2025

Od 01.07.2025 platí zákaz nabízet nebo dodávat veřejnoprávním původcům, s výjimkou obcí, škol, organizačních složek obcí a právnických osob zřízených nebo založených obcemi neuvedenými v § 63 odst. 1 zákona 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, elektronický systém spisové služby (eSSL), který nesplňuje...

10 otázek pro ... Martina Bendíka

Martin Bendík je jedním ze zakladatelů Wilsons a pracuje v pražské kanceláři. Je vynikajícím expertem v oblasti realit, především pokud jde o řízení a strukturování prodejů a akvizic kancelářských a retailových projektů, developmentu na zelené louce i revitalizace bývalých

průmyslových areálů a logistických a rezidenčních investičních...

Evropská zdravotní data pod lupou: Co přináší nová regulace a datová centra (EHDS)?

Evropský prostor pro zdravotní data (EHDS)[1] je nová iniciativa Evropské unie zaměřená na zlepšení správy a využívání zdravotních údajů napříč členskými státy. Cílem EHDS je poskytnout jednotlivcům větší kontrolu nad jejich osobními zdravotními daty a současně umožnit bezpečné sdílení, využívání a ochranu těchto dat pro účely výzkumu, inovací...

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)